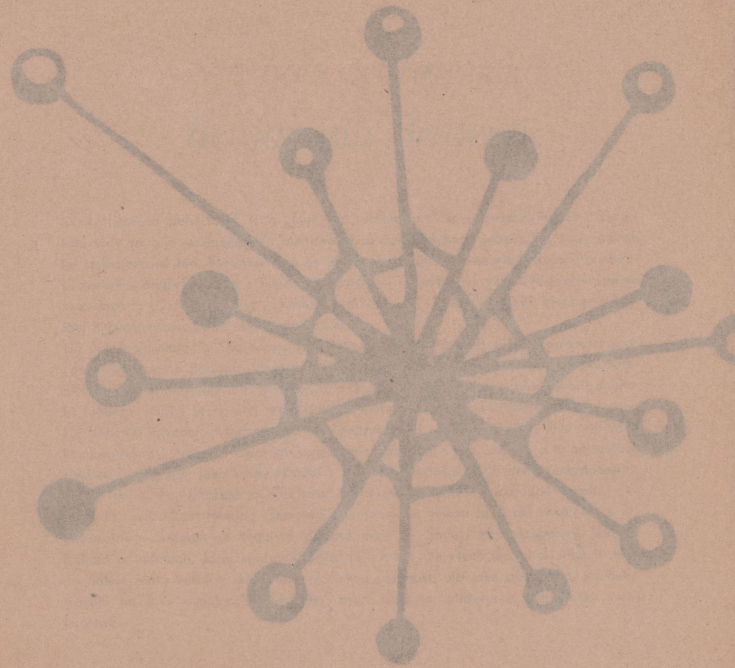
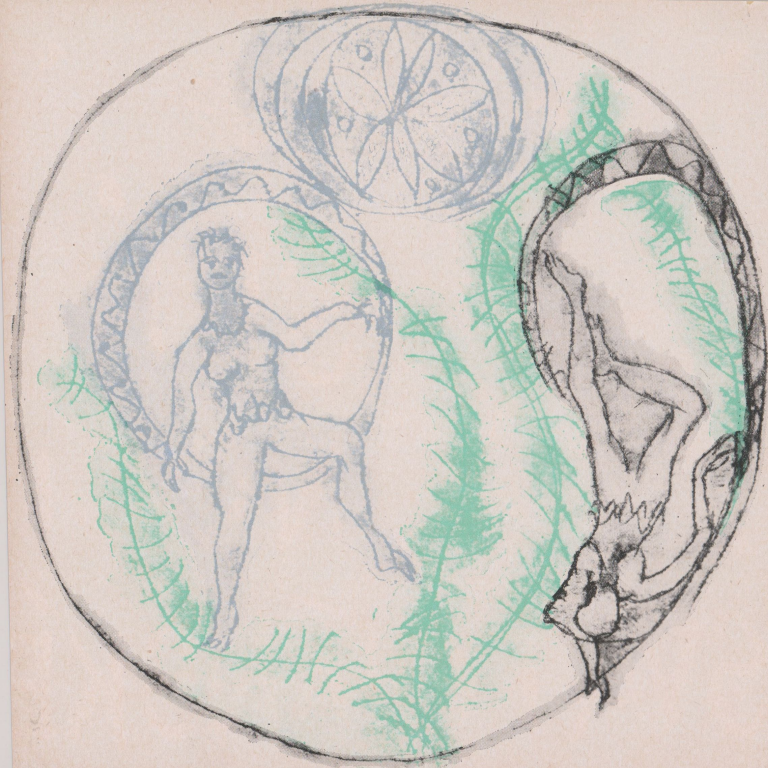

SEN

NOCI

SVA TOJANSKÉ

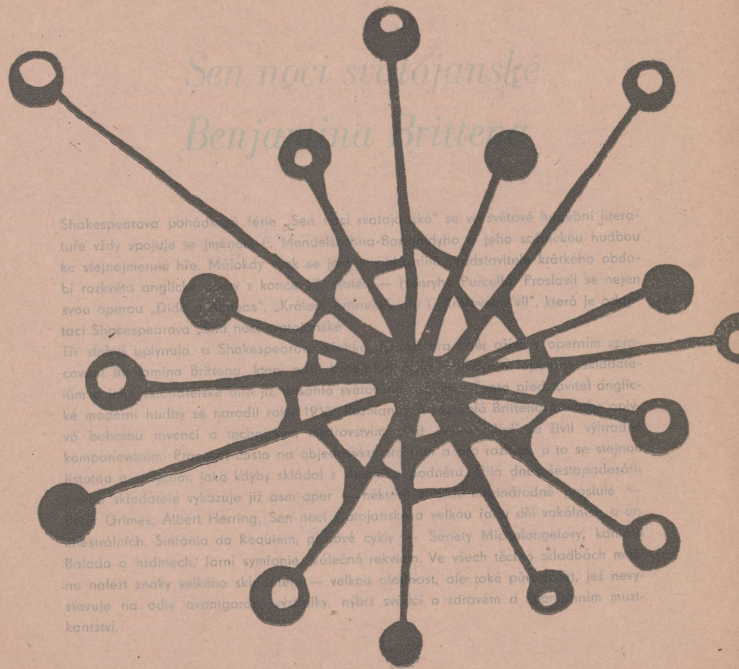

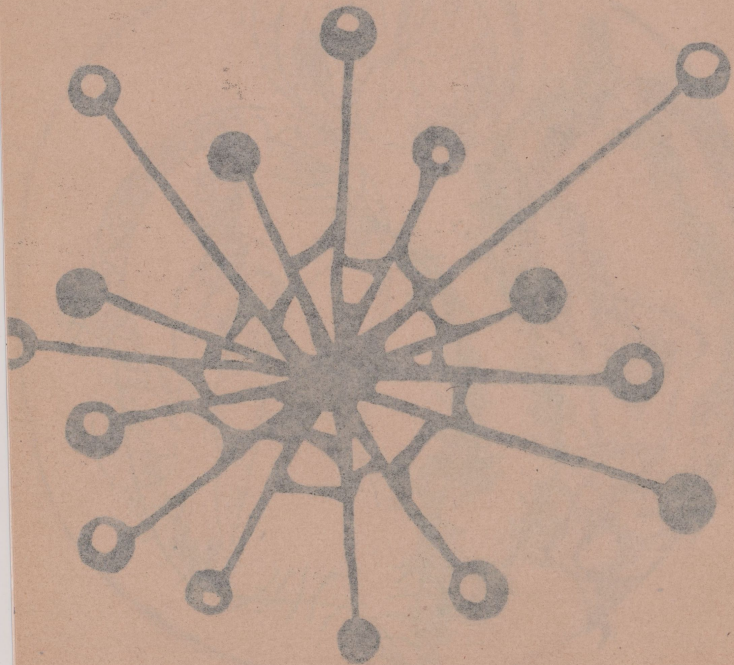
Sen noci svatojánské Benjamin Britten

Shakespearova pohádka o férie „Sen noci svatojánské“ se světově hudební literatuře vždy spojuje se jménem F. Mendelssohna-Bartholdyho a jeho symfonickou hudbou ke stejnojmenné hře. Malokdy však se jeho jméno představilo v krátkém období rozkvětu anglické hudby z konce 19. století — Henryho Purcella. Proslavil se nejen svou operou „Didaktikos“, „Královna“ a „Královna“ a „Královna“, která je národní Shakespearova opera, nýbrž i skladatelské dílo „Královna“.

Tři století uplynula, a Shakespearova opera „Královna“ se stala operním zpracováním. Benjamin Britten, který se narodil v roce 1913, se stal jedním z největších skladatelů 20. století. Jeho dílo „Královna“ se narodilo v roce 1913, kdy se narodil anglický moderní hudby se narodil roku 1913. Brittenova hudba se narodila v roce 1913, kdy se narodil anglický moderní hudby se narodil roku 1913. Brittenova hudba se narodila v roce 1913, kdy se narodil anglický moderní hudby se narodil roku 1913.

Brittenova hudba se narodila v roce 1913, kdy se narodil anglický moderní hudby se narodil roku 1913. Brittenova hudba se narodila v roce 1913, kdy se narodil anglický moderní hudby se narodil roku 1913. Brittenova hudba se narodila v roce 1913, kdy se narodil anglický moderní hudby se narodil roku 1913.

Sen noci svatojanské *Benamina Brittena*

Shakespearova pohádková férie „Sen noci svatojanské“ se ve světové hudební literatuře vždy spojuje se jménem F. Mendelssohna-Bartholdyho a jeho scénickou hudbou ke stejnojmenné hře. Málokdy však se jménem hlavního představitele krátkého období rozkvětu anglické opery z konce 17. století — Henryho Purcella. Proslavil se nejen svou operou „Dido a Aeneas“, „Králem Arturem“, ale i „Královnou víl“, která je adaptací Shakespearova „Snu noci svatojanské“.

Tři století uplynula, a Shakespearova křehká, lyrická hra opět ožívá v operním zpracování Benamina Brittena, který patří k nejpłodnějším současným operním skladatelům a jeho skladatelské dílo již dosáhlo světového úspěchu. Tento představitel anglické moderní hudby se narodil roku 1913. Rozmanitá a rozsáhlá Brittenova tvorba oplývá bohatou invencí a technickým mistrovstvím. Od svého mládí se živil výhradně komponováním. Pracoval často na objednávku pro film a pro rozhlas, a to se stejnou jistotou a zaujetím, jako kdyby skládal z vlastního podnětu. Dílo dnes šestapadesátiletého skladatele vykazuje již osm oper — některé z nich mezinárodně proslulé — Peter Grimes, Albert Herring, Sen noci svatojanské a velkou řadu děl vokálních a orchestrálních. Sinfonia da Requiem, písňové cykly — Sonety Michelangelovy, kantáta Balada o hrdinech, Jarní symfonie, Válečné rekviem. Ve všech těchto skladbách možno nalézt znaky velkého skladatele — velkou plodnost, ale také původnost, jež nevystavuje na odiv avantgardní výstřelky, nýbrž svědčí o zdravém a spontánním muzikantství.

Poslední Brittenova opera „Sen noci svatojanské“ slavila svou premiéru na hudebním festivalu v Aldenburghu v roce 1960, kde každoročně pořádá své malé intimní hudební festivaly. Tato fantastická Shakespearova jevištní báchorka slučuje dějově tři pásma, která se navzájem prostupují. Svět krále víl Oberona a jeho choti Titanie, dokreslený suitou víl a skřítků - elfů, stýká se s postavami milenců, kteří v letní svatojanské noci se ocitají v Oberonově lese. Zde působením skřítků Puka jsou kouzelnou mocí popleteny vztahy dvou mileneckých dvojic do situací zcela protichůdných. Do tohoto světa patří i vévoda Theseus, který nakonec po dosaženém smíru milenců slaví svůj sňatek se sňatkem obou dvojic.

Konečně třetím světem je svět athénských řemeslníků, kteří pro oslavu připravovaného sňatku vévodova cvičí divadelní hru. Jeden z této družiny, tkadlec Klubko, je Pukem očarován při večerní divadelní zkoušce a dalším kouzlem Pukovým se Titanie zamiluje do Klubka, jemuž Puk přičaroval oslí hlavu. Spletitý a kouzly naplněný děj má překrásné poetické nálady a situace a neuvěřitelně sladký výraz básnický.

Brittenovi se podařilo v tomto díle dokonale přetlumočit Shakespearovu poetickou báseň, fantazii, sen. Dovedl v této opeře jedinečným způsobem vystihnout všechny Shakespearovy dramatické situace a nálady do nejjemnějších odstínů. Je tu pohádkově vzdušná lehkost, vášeň, jež se vybouří ve žhavé rozkoši, groteskní komika i hloubka lidských citů.

Půvab Brittenovy partitury je v její klasické prostotě, průsvitnosti a výrazové úspornosti. Její melodika je neobyčejně vřelá, v celém díle vládne vkus, vylučující vulgárnost a okázalost. Všechno se tu pohybuje v komorním ovzduší křehké hry, přísně vázané na rámec jeviště. Je až neuvěřitelné, kolik významného obsahu dovede vyjádřit samotná hudba, kde básníkovo slovo je zastřeno, ale je přítomno, protože za ně a s ním souběžně promlouvá stejně působivá hudba.

-CS-

Obsah opery

I. dějství — V athénském lese — Oberonově říši

Je letní kouzelná noc. Uprostřed reje elfů a víl se objevuje i Oberonův šprýmař — skřítek Puk. Dovidáme se o sváru mezi Oberonem a jeho chotí Titanií...

„Král Oberon se totiž nezná zlostí,
že Titanie na svém dvoře hostí
indické princátka, jež otci vzala.
Tak sličné děcko ještě nedostala!
I žárli Oberon a chtěl by z něho
mít na svých toulkách pacholíčka svého.
Však ona vzdoruje a napořád
jen jej věčnit chce a s ním si hrát.“

Oberon s Titanií se setkají, vypukne opět manželská hádka a Titanie dotčena neústupností svého manžela, odchází. Oberon však chystá plán, jak ztrestat svou tvrdohlavou choť. Přivolává svého Puka a pověří ho úkolem — donést čarovný květ...

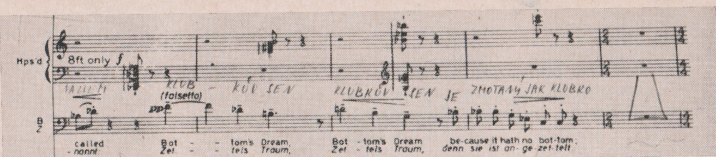
Když jeho štávu potřebš víčka spáče,
ať je to muž či žena, do první
se zblázní živé bytosti, co spatří.
Najdi tu bylinku a vrať se sem...

Do lesa vstupuje i milenecká dvojice Lysandr a Hermie. Dovidáme se o jejich nešťastné lásce. Hermin otec vybral pro svou dceru Demetria, a tak Hermie prchá s Lysandrem z Athén. V jiné části lesa vidíme Demetria, který pronásleduje Hermii. V patách za ním klopýtá Helena, jejíž lásku Demetrius stále odmítá. Král Oberon, vyslechnuv jejich rozhovor, chce potrestat krutého Demetria. Od Puka bere kouzelný květ a pověřuje šprýmaře úkolem...

Vezmi kousek toho kvítka
a hledej floutka, který krásnou dívku,
jež běhá za ním, nechce vyslyšet.
Natři mu zrak a způsob, aby hned
mu ulpěl zrak na ní!...

V nočním lese mají schůzku i athénští řemeslníci — jinak na slovo vzatí divadelní ochotníci, kteří se tu domlouvají na nacvičení kruté truchlohry Pyramus a Thisbe k oslavě vévody Thésea.

Milenecká dvojice Lysander a Hermie, utrmácení dlouhou poutí temným lesem, usínají. A už je tu Puk. V domněni, že jde o Demetria, potřé víčka Lysandrova štávu čarovného květu. Přichází Demetrius s Helenou a procitnuší Lysandr spatří Helenu.

OPERA STATNÍHO DIVADLA V OSTRAVĚ, LAUREÁT STATNÍ CENY

BENJAMIN BRITTEN

Sen noci svatojánské

Opera o třech dějstvích

Libreto podle stejnojmenné komedie Shakespearovy

napsali Peter Pears a skladatel

Český překlad: Antonín Kučera

Dirigent: Jiří Pinkas, šéf opery

Režisér: zasl. umělec Ilja Hylas

Sbormistři: Karel Kupka

Jaromír Richter

(děti zákl. devítileté školy, Kounicova 2)

Výtvarník scény a kostýmů:

Vladimír Heller j. h.

Choreograf: zasl. umělec

Emerich Gabzdyl

Korepetice: Drahomíra Ritzová —

Jaromír Salamoun

Oberon, král elfů	Jan Kyzlink Čeněk Mlčák
Titanie, královna vil	Eva Gebauerová Daniela Šounová
Puk	Zlatka Beňová Aleš Košnar
Theseus, vévoda athénský	Jan Kyzlink Klement Šlowioczek j. h.
Hipolyta, královna Amazonek	Alena Havlicová
Lysandr	Jozef Ábel
Demetrius	Vladimír Mach
Hermie	Bohuslava Jelínková
Helena	Jitka Kovaříková
Klubko, tkadlec	Miloslav Tolaš
Trám, tesař	Karel Průša
Fouk, měchař	Lubomír Procházka
Klížek, truhlář	Karel Hanuš
Plech, klempíř	Jan Janda
Nitka, krejčí	zasl. umělec Jiří Herold
Hrášek	
Pavučinka	
Hořčička	skřítkové děti
Prášek	

Inspiciet: Josef Jakš

Napovídá: Marie Pečínková

Emilie Figurová

PREMIÉRA 20. PROSINCE 1969 V DIVADLE JIŘÍHO MYRONA

Ta tam je jeho láska k Hermii. Dvoří se okamžitě Heleně a pronásleduje ji horoucím vyznáním lásky. Hermie se probouzí a když vedle sebe nevidí Lysandra, je zoufalá, nechápe, co se přihodilo. Zatím královna Titanie uprostřed zpěvu a reje elfů a vil, znavena usíná. Objeví se Oberon a potírá víčka své choti štávou čarovného květu.

II. dějství

Řemeslníci zkoušejí svou hru dále. Hádají se o rozdělení rolí a jejich křikem je přiváben neposeda Puk. A nemá nic jiného na práci, než jednomu z nich — Klubkovi — přičarovat oslí hlavu. Když jej spatří řemeslníci, zmateně prchají. Nic netušící Klubko si bezstarostně propěvuje — a vzbudí Titanii. Ta rázem vzplane láskou k této oslí hlavě.

Puk s uspokojením vypráví svému pánu, co se událo. Oberon je spokojen. Spatří však nablízku Hermii, pronásledovanou Demetriem, a tak se ukáže, že Puk vše dokonale popletl. Musí tedy ihned svou chybu napravit. Mezitím se oba páry setkávají, vznikne prudká hádka a Demetrius s Lysandrem se chystají k souboji. Oberon tedy poručí Pukovi, aby vše kolem zahalil pláštěm tmy a vodil páry tak dlouho po lese, až utmácení usnou. Pak teprve může Puk napravit, co pokazil...

Bez obavy
spěte zdrávi!
Tento květ
ze všech běd,
chlapče, vyléčí tě hned.

Probudiv se
zas jak dřív se
z krásy těš
dívký, jež
zázrak vidí v tobě též!

Z vás každičky, až procitne,
zas dostane, co jeho je,
a všechno dobře dopadne.

III. dějství

Oberon se těší pohledem, jak jeho krásná choť se objímá a líbá s oslí hlavou. Když se nabaží té podívané, uspi opět Titanii, a když tato procitne, vrhá se šťastně do náruče Oberonovy. Oba se pak domlouvají, že s celou svou říši napozití půjdou hodovat na svatbu vévody Thésea.

V lese procitají i milenecké páry. Demetrius vzplane láskou k Heleně a Lysandr se opět vrací ke své Hermii.

A řemeslníci? S Klubkem, ovšem již bez oslí hlavy, horlivě zkoušejí své divadelní představení.

Je předvečer sňatku vévody Thésea s Hipolytou. Nedočkávaný ženich se koří své půvabné nevěstě. Přicházejí oba milenecké páry — Lysandr s Hermií a Demetrius s Helenou a vyprávějí svůj podivný příběh noci svatojanské. Vévoda jim dává své požehnání a zve ke svatebnímu veselí. Vévoda se svými milými hosty si vybírají, čím by si ukrátili chvíli. Z programu, který je pro slavnost připraven, si vyberou přetruchlivou frašku o Pyramovi a Thisbe.

A nyní přicházejí na řadu konečně naši řemeslníci. Již prolog ke hře vzbudí u obecenstva veselost...

„... Kdyste z nás snad pohoršení vzali,
my tomu chcem. Abyste měli za to,
že nechcem nic. Než hrát vám, Pánbůh dá-li,
toť úmysl, jímž srdce naše vznato.
My přišli vzbudit vaši nevoli.
My nepřišli vám dělat potěšení.
Toť záměr náš. Vás pobavit jakkoli
my nepřišli. Pro vaše utrpení
jsou herci zde. A hnedle uslyšíte,
co beztoho už asi všichni víte...”

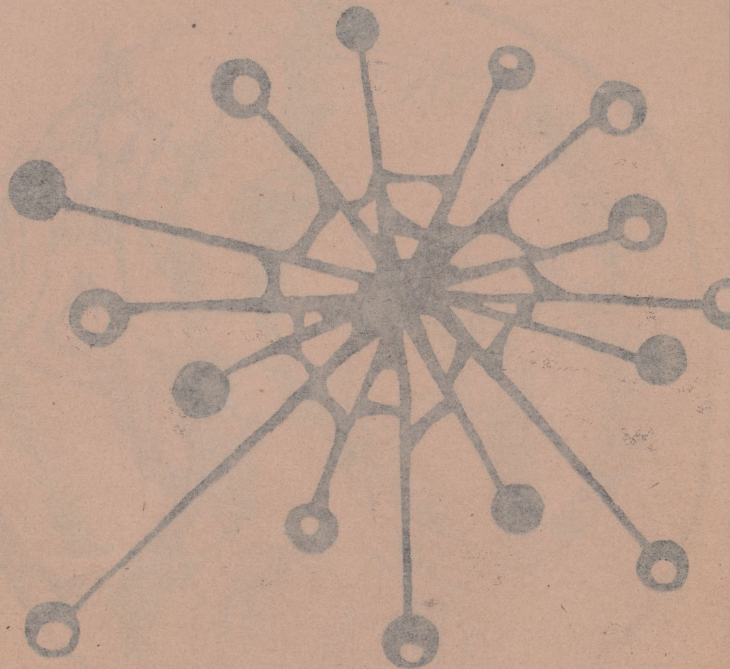
Tragikomické vystoupení řemeslníků až dosti pobavilo přítomné páry. Odbila půlnoc. Všichni jdou spát... Jen Oberon s Titanii se svou družinou vil a elfů bdí nad spánkem zamilovaných...

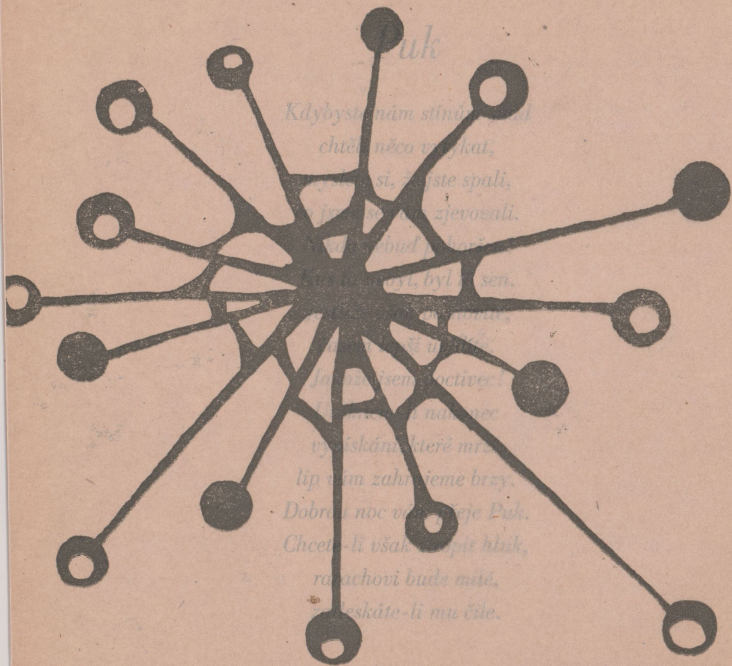
394

48

Puk

*Kdybyste nám stínům snad
chtěli něco vytýkat,
myslete si, že jste spali,
co jsme se vám zjevovali.
Nikdo nebuď pohoršen!
Kus to nebyl, byl to sen.
Jestliže však poshovíte,
časem lepší uvidíte.
Jakože jsem poctivec!
Uniknem-li nakonec
vypískání, které mrzí,
líp vám zahrajeme brzy.
Dobrou noc vám přeje Puk.
Chcete-li však ztropit hluk,
rarachovi bude milé,
zatleskáte-li mu čile.*

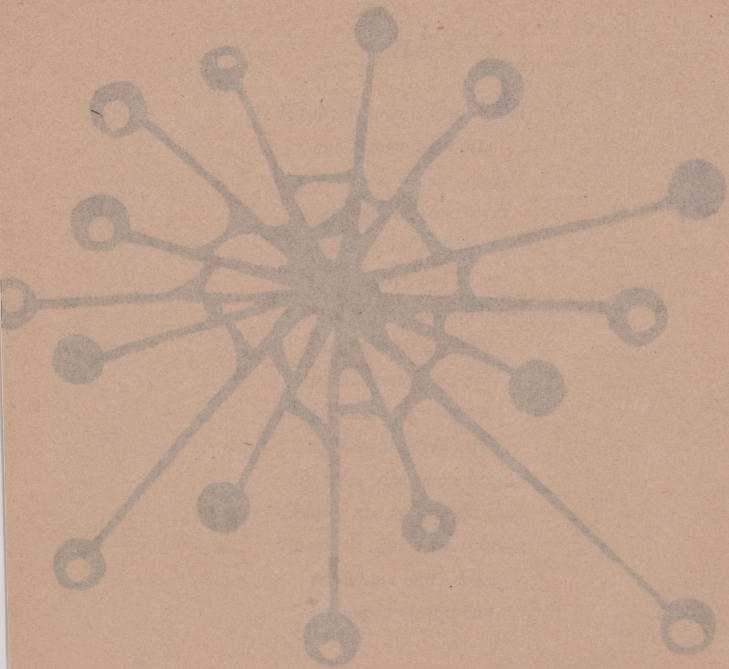

uk

Kdybyste nám stínů
chtěli něco vyřkat,
si, jste spali,
jste se zjevovali.
bud
byl, byl sen.
Já už jsem octel
vášhání které m
lip vám zahráme brzy.
Dobrou noc vám přeje Puk.
Chcete-li však uspat hluk,
raachovi bude mše.
Přeskáče-li mu čile.

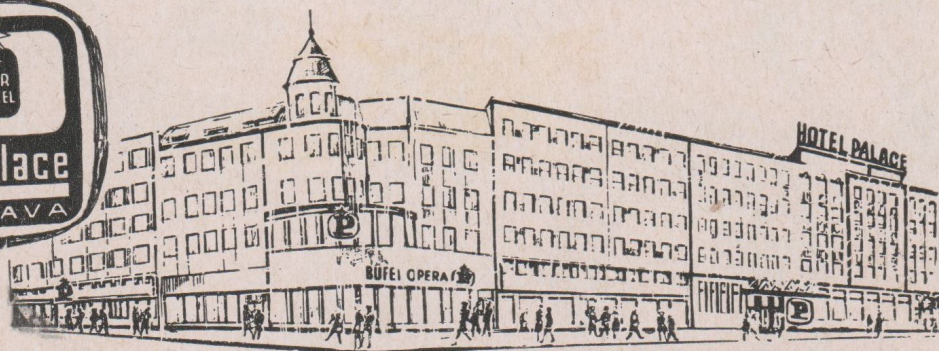

Po divadle

Vás vzorně obslouží střediska

INTERHOTELU PALACE

v Ostravě, Gottwaldova č. 59

INTERHOTEL PALACE